

SPOTKANIE INFORMACYJNE

„ŚRODA Z FUNDUSZAMI DLA INSTYTUCJI KULTURY”

MATERIAŁY INFORMACYJNE

Spis treści

WPROWADZENIE DO FUNDUSZY EUROPEJSKICH NA LATA 2014-2020	2
PROGRAM POLSKA CYFROWA – CYFRYZACJA ZASOBÓW KULTURY.....	12
PROGRAM INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO – INFRASTRUKTURA KULTURY	16
REGIONALNE PROGRAMY OPERACYJNE – INFRASTRUKTURA KULTURY	21
PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH – WSPARCIE DLA KULTURY.....	28
ŹRÓDŁA INFORMACJI O FUNDUSZACH	31

Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich

3 czerwca 2015 r.

**Punkt
Informacyjny**
Fundusze Europejskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

I. NAJWAŻNIEJSZE DOKUMENTY

WSPÓLNE RAMY STRATEGICZNE

W marcu 2012 roku Komisja Europejska przedstawiła Wspólne Ramy Strategiczne, których zadaniem było ułatwienie państwom członkowskim przygotowanie się do wdrożenia polityki spójności w latach 2014 – 2020. Władze krajowe i regionalne podczas opracowywania dokumentów dotyczących Funduszy Europejskich na lata 2014 - 2020 na poziomie krajowym stosują Wspólne Ramy Strategiczne, zobowiązując się do realizacji celów dotyczących rozwoju gospodarki i zatrudnienia w Europie.

Dzięki przygotowaniu dokumentów wspólnych dla wszystkich członków Unii Europejskiej korzystających z Funduszy Europejskich, poszczególne kraje mogły opracowywać własne założenia, oparte na ogólnie obowiązujących zasadach. Na gruncie krajowym perspektywa finansowa 2014 –2020 będzie wdrażana poprzez programy. Wytyczne, którymi Polska kierowała się przy opracowywaniu tych programów znajdują się w tzw. Umowie Partnerstwa.

ROZPORZĄDZENIA

W grudniu 2013 roku Komisja Europejska przyjęła pakiet rozporządzeń unijnych, które mają szczegółowo regulować zasady realizacji funduszy europejskich w latach 2014 – 2020 w państwach członkowskich. Najważniejszy akt to dokument o długiej nazwie: *Rozporządzenie z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006*, tzw. rozporządzenie ogólne.

Rozporządzenie składa się z pięciu części. Pierwsza z nich jest wprowadzeniem - określa przedmiot aktu i wyjaśnia najważniejsze definicje. Druga część, najbardziej rozbudowana, zawiera przepisy mające zastosowanie do wszystkich funduszy europejskich. Kolejne dwa segmenty rozporządzenia to wykaz zagadnień, które odnoszą się tylko do wybranych funduszy (np. tylko do środków w ramach polityki spójności, albo tylko do finansowania polityki morskiej i rybackiej). Ostatnia część to przepisy końcowe.

Pozostałe rozporządzenia to:

- Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego – 1304/2013
- Rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 1301/2013
- Rozporządzenie dotyczące Funduszu Spójności – 1300/2013
- Rozporządzenia dotyczące Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 1299/2013, 1302/2013
- Rozporządzenia dotyczące polityki rolnej – 1305/2013, 1306/2013

W maju 2014 roku przyjęte zostało rozporządzenie dotyczące Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (508/2014).

Wszystkie dokumenty są do pobrania z Dziennika Urzędowego UE.

USTAWA WDROŻENIOWA

Podstawą prawną do wdrażania Funduszy Europejskich w kraju jest natomiast ustawa o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tzw. ustawa wdrożeniowa), która 11 lipca 2014 roku została przyjęta przez Sejm RP, 7 sierpnia podpisana przez Prezydenta RP, a 29 sierpnia opublikowana w Dzienniku Ustaw RP.

Ustawa wdrożeniowa obowiązuje od 13 września 2014 roku.

UMOWA PARTNERSTWA

Założenia polskiej umowy partnerstwa pod koniec 2012 roku zostały skonsultowane z regionami i partnerami społecznymi. 15 stycznia 2013 roku dokument został przyjęty. Na jego podstawie rozpoczęto prace nad tekstem Umowy Partnerstwa oraz nad programami operacyjnymi.

Projekt Umowy Partnerstwa – dokumentu wskazującego: potrzeby rozwojowe i potencjały kraju czy regionów, zarys finansowania, zasady horyzontalne, system koordynacji, instrumenty terytorialne, system wdrażania – był gotowy w połowie 2013 r. Przez lipiec i sierpień trwały jego konsultacje społeczne w poszczególnych regionach.

Druga połowa 2013 roku to także konsultacje społeczne poszczególnych projektów programów operacyjnych.

8 stycznia 2014 roku Rada Ministrów przyjęła projekt Umowy Partnerstwa i projekty krajowych programów operacyjnych. Dokumenty zostały przekazane do oficjalnych negocjacji z Komisją Europejską.

Negocjacje projektu Umowy Partnerstwa z KE formalnie zostały zainicjowane 5 marca 2014 r. i trwały do maja. 23 maja 2014 roku Komisja Europejska zatwierdziła polską Umowę Partnerstwa. Tym samym staliśmy się trzecim państwem (po Niemczech i Danii), w którym umowa została przyjęta.

Treść zaakceptowanej Umowy Partnerstwa (w języku polskim i angielskim) dostępna jest na stronie internetowej: www.mir.gov.pl (zakładki: Fundusze Europejskie → Fundusze Europejskie 2014 – 2020)

PROGRAMY OPERACYJNE

Na początku stycznia 2014 r. do Komisji Europejskiej trafiły też projekty krajowych programów operacyjnych. Programy regionalne sływały do Komisji do 10 kwietnia 2014 roku.

Komisja Europejska przyjęła 5 krajowych programów w grudniu 2014 roku, a jeden – w lutym 2015 r.:

- Program Operacyjny Polska Cyfrowa - 5 grudnia 2014
- Program Operacyjny Pomoc Techniczna - 9 grudnia 2014
- Program Operacyjny Polska Wschodnia - 16 grudnia 2014
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko - 16 grudnia 2014
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój - 17 grudnia 2014
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój - 13 lutego 2015

Ponadto 12 grudnia 2014 roku został zatwierdzony Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 21 października został przyjęty przez Radę Ministrów, a następnie przesłany do Komisji Europejskiej i aktualnie jego treść jest z negocjowana z Komisją.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej znajdują się na różnym etapie prac – część została już przyjęta przez Komisję Europejską, a część jest dopiero w fazie projektowania i uzgodnień międzypaństwowych.

Projekty regionalnych programów operacyjnych spływały do Komisji do 10 kwietnia 2014 r.

7 regionalnych programów operacyjnych zostało zatwierdzonych przez Komisję jeszcze w roku 2014 (dolnośląski, kujawsko – pomorski, lubuski, łódzki, opolski, śląski, wielkopolski), pozostałych 9 - w lutym 2015 r. (lubelski, małopolski, mazowiecki, podkarpacki, podlaski, pomorski, świętokrzyski, warmińsko-mazurski, zachodniopomorski).

KONTRAKTY TERYTORIALNE

Kontrakt terytorialny to narzędzie koordynacji działań rozwojowych pomiędzy rządem a samorządem regionalnym. Nie chodzi w nim tylko o wskazanie punktowych inwestycji, które województwo chciałoby zrealizować, ale o rzetelne rozpoznanie potrzeb rozwojowych i zestawienie ich z priorytetami krajowymi. W dokumencie tym zawarte są cele i zadania poszczególnych jego sygnatariuszy oraz określone instrumenty ich realizacji. Oprócz środków unijnych uwzględnione są w nim także środki krajowe.

Kontrakt terytorialny składa się z dwóch części. Część ogólna jest taka sama dla wszystkich województw. Są w niej opisane zasady, jakimi posługują się podmioty zaangażowane w realizację kontraktu. Część szczegółowa odzwierciedla uzgodnione przez obie strony kontraktu strategiczne priorytety rozwojowe każdego z województw, będące wypadkową oczekiwań władz regionalnych, istotne także z punktu widzenia rozwoju kraju.

Wszystkie kontrakty terytorialne zostały już opracowane, przyjęte przez Radę Ministrów, podpisane przez marszałków województw i opublikowane w Monitorze Polskim, gdzie można się z nimi zapoznać.

Proces podpisywania kontraktów rozpoczął się pod koniec września, a ostatnie zostały uzgodnione w pierwszej połowie grudnia 2014 r.:

- 25.09 – kontrakt dla województwa śląskiego
- 27.09 – kontrakt dla województwa podlaskiego
- 12.11 – kontakt dla województwa zachodniopomorskiego
- 13.11 – kontrakty dla województw: małopolskiego i kujawsko – pomorskiego
- 14.11 – kontrakty dla województw: świętokrzyskiego, wielkopolskiego, opolskiego, łódzkiego, dolnośląskiego, lubuskiego oraz warmińsko-mazurskiego
- 26.11 – kontrakt dla województwa mazowieckiego
- 5.12 – kontrakt dla województwa lubelskiego
- 12.12 – kontrakt dla województwa podkarpackiego
- 19.12 – kontrakt dla województwa pomorskiego

DALSZE PRACE – kolejne dokumenty

Przyjęcie Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych umożliwiło dalsze prace nad licznymi dokumentami niezbędnymi do wdrażania Funduszy Europejskich. Trwają przygotowania, uzgodnienia resortowe oraz konsultacje robocze takich dokumentów i wytycznych. Wiele wytycznych zostało już zatwierdzonych.

Projekty nowych wytycznych na lata 2014 – 2020 wraz z formularzami do zgłaszania uwag (jeśli trwają konsultacje społeczne tych dokumentów) można znaleźć na stronie internetowej: www.funduszeuropejskie.gov.pl w zakładce „Zapoznaj się z prawem i dokumentami”.

Zatwierdzone zostały już m.in. następujące wytyczne:

- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości – przyjęto 8 maja 2015r.
- Wytyczne w zakresie zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn – przyjęto 8 maja 2015r.
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji – przyjęto 30 kwietnia 2015 r.
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów – przyjęto 22 kwietnia 2015r.
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków – przyjęto 10 kwietnia 2015r.
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów – przyjęto 31 marca 2015r.
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa – przyjęto 31 marca 2015r.
- Wytyczne w zakresie certyfikacji – przyjęto 31 marca 2015r.
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych – przyjęto 18 marca 2015r.
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji – przyjęto 19 lutego 2015r.
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej – przyjęto 24 lutego 2015r.
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej – przyjęto 3 marca 2015r.
- Wytyczne w zakresie SZOOP – przyjęto 30 stycznia 2015r.
- Wytyczne w zakresie Komitetów Monitorujących – przyjęto 21 stycznia 2015r.

Uzgodnienia w zakresie szczegółowych opisów priorytetów poszczególnych programów operacyjnych są natomiast prowadzone najczęściej wewnątrz odpowiedzialnych instytucji.

W przypadku programów krajowych znamy już:

- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Pomoc Techniczna – przyjęto 29 stycznia 2015 r.
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Wiedza Edukacja Rozwój – przyjęto 27 marca 2015r.
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Inteligentny Rozwój – częściowy/przyjęto 27 marca 2015r.
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Polska Cyfrowa – częściowy/przyjęto 5 marca 2015r.
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Programu Polska Wschodnia – przyjęto 31 marca 2015r.

Szczegółowe Opisy Regionalnych Programów Operacyjnych najczęściej są na etapie konsultacji społecznych lub zatwierdzania przez Zarządy Województw. Nie został jeszcze udostępniony projekt szczegółowego opisu priorytetów dla mazowieckiego programu regionalnego. Informacja ze strony Komitetu Monitorującego RPOWM wskazuje, że prawdopodobnie dokument będzie przyjmowany stopniowo, w miarę zatwierdzania kryteriów wyboru projektów do poszczególnych części programu i ogłaszania naborów wniosków.

W styczniu został uruchomiony nowy portal Funduszy Europejskich i strony internetowe poszczególnych programów. Przygotowywany jest także system informatyczny, który ma ułatwić proces realizacji projektów i komunikację beneficjentów z instytucjami.

II. KSZTAŁT I ZAŁOŻENIA NOWYCH FUNDUSZY

CELE TEMATYCZNE

Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej wsparcie w przyszłych programach będzie skoncentrowane wokół 11 obszarów tematycznych.

Podział środków na cele tematyczne:

CT 1: wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	9 989 mln euro
CT 2: zwiększenie stopnia wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych	3 082 mln euro
CT 3: podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw	9 401 mln euro
CT 4: wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	9 189 mln euro
CT 5: promowanie dostosowania do zmian klimatu, zarządzanie ryzykiem	1 383 mln euro
CT 6: ochronę środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów	8 818 mln euro
CT 7: promowanie zrównoważonego transport	23 796 mln euro
CT 8: wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników	5 560 mln euro
CT 9: wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	6 366 mln euro
CT 10: inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	4 018 mln euro
CT 11: wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej	189 mln euro

PODZIAŁ ŚRODKÓW

Polska z unijnego budżetu polityki spójności na lata 2014-2020 otrzyma do wykorzystania ponad 82,5 mld euro.

Jest to kwota większa od wynegocjowanych w lutym 2014 r. podczas szczytu Rady Europejskiej 72,9 mld euro z uwagi na przeliczenie cen stałych na bieżące (czyli po uwzględnieniu prognozowanej inflacji).

W ramach tej kwoty na realizację krajowych i regionalnych programów do dyspozycji będziemy mieć ponad 76,8 mld euro. W programach Europejskiej Współpracy Terytorialnej do wykorzystania będzie ok. 700 mln euro. Pozostała kwota przeznaczona będzie na 4 działania inicjowane przez Komisję Europejską:

- ok. 4,1 mld euro z instrumentu Łącząc Europę, mającego na celu wsparcie projektów infrastrukturalnych w obszarze transportu, energetyki i technologii informacyjnych,
- ok. 0,47 mld euro z Europejskiego Funduszy Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) na programy, które zapewnią żywność dla osób najbardziej potrzebujących, odzież i inne podstawowe artykuły osobom bezdomnym oraz dzieciom w trudnej sytuacji materialnej,
- ok. 0,29 mld euro z pomocy technicznej z inicjatywy Komisji Europejskiej,
- ok. 0,07 mld euro z funduszy na działania innowacyjne w dziedzinie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich

PROGRAMOWANIE

W latach 2014 – 2020 w Polsce Fundusze Europejskie realizowane będą na dwóch poziomach – centralnym i regionalnym. Na szczeblu centralnym przewidziano programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz 8 programów krajowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),

Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (FS), a także Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). Na poziomie regionalnym z kolei będzie realizowanych 16 dwufunduszowych regionalnych programów operacyjnych, finansowanych z EFRR i EFS – 1 dla Mazowsza i 15 dla pozostałych województw.

Od roku 2014 województwo mazowieckie jest pierwszym polskim regionem, który w unijnej klasyfikacji opuścił kategorię regionów najsłabiej rozwiniętych (czyli regionów, w których PKB nie przekracza 75% średniej unijnej). Oznacza to, że będą w nim obowiązywać inne zasady wsparcia. Zasadnicza różnica dotyczy maksymalnego poziomu współfinansowania projektów ze środków Unii Europejskiej. W regionach słabiej rozwiniętych wynosi on 85%, natomiast dla Mazowsza zostanie zmniejszony do 80%.

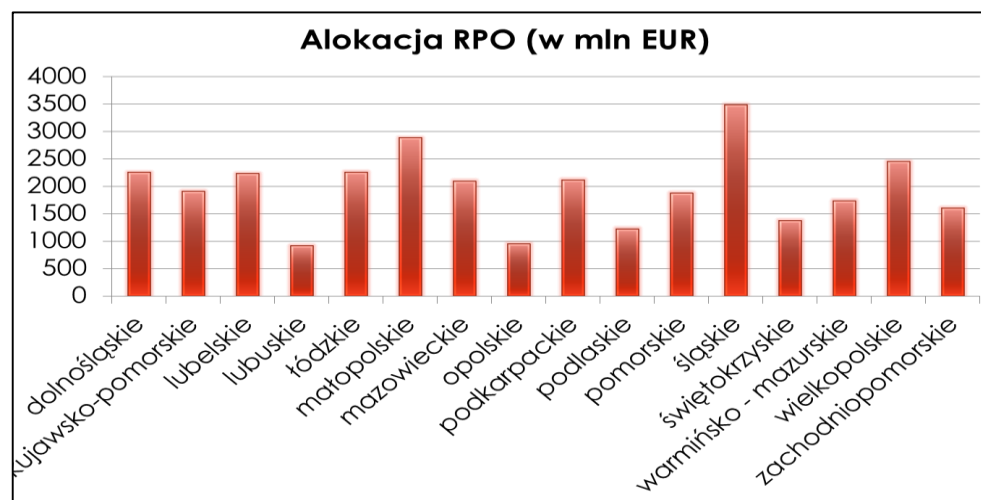
PODZIAŁ ŚRODKÓW W PROGRAMACH KRAJOWYCH

W latach 2014 – 2020 w ramach polityki spójności realizowane będą następujące programy:

Inteligentny Rozwój (POIR)	8,61 mld EUR
Polska Cyfrowa (POPC)	2,17 mld EUR
Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ)	27,41 mld EUR
Polska Wschodnia (POPW)	2 mld EUR
Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)	4,69 mld EUR
Programy regionalne (RPO)	31,28 mld EUR
Pomoc Techniczna (POPT)	0,71 mld EUR
Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT)	0,7 mld EUR

PODZIAŁ ŚRODKÓW W PROGRAMACH REGIONALNYCH

Zwiększy się udział środków, które rozdysponowywane będą na poziomie regionalnym. Łączna kwota budżetów programów regionalnych, to 31 276,9 mln euro.

III. REGUŁY PROGRAMOWANIA

Umowa Partnerstwa i programy na lata 2014 - 2020 opierają się na strategicznych założeniach przygotowanych przez Unię Europejską, m.in. na strategii Europa 2020. Ukierunkowanie funduszy europejskich na realizację celów tej strategii oznacza nowe podejście i oparcie m.in. na następujących zasadach:

- koncentracja tematyczna
- koordynacja
- komplementarność
- decentralizacja zarządzania
- dodatkowość
- zwiększenie znaczenia wymiaru terytorialnego.

KONCENTRACJA

Koncentracja tematyczna oznacza skupienie możliwości finansowania na określonych obszarach priorytetowych. Przedstawione przez Komisję Europejską wytyczne wskazują 11 celów tematycznych (dotyczących głównie: badań i innowacji; technologii informacyjno – komunikacyjnych; konkurencyjności firm; gospodarki niskoemisyjnej; zapobiegania ryzykom; ochrony środowiska; zrównoważonego transportu; zatrudnienia; włączenia społecznego; edukacji; sprawności administracji). Ponadto, dla określonych obszarów tematycznych wskazane zostały pułapy finansowe, tzw. ring-fencingi, które wprowadziły wymóg przeznaczania określonych środków finansowych na poszczególne przedsięwzięcia.

Minimum 50% środków z EFRR i FS w 15 regionach i minimum 60% na Mazowszu będzie musiało być przeznaczonych na:

- innowacje, badania i rozwój,
- technologie informacyjno – komunikacyjne,
- wsparcie sektora MŚP,
- gospodarka niskoemisyjna

Są to więc cztery pierwsze cele tematyczne. W ramach tej koncentracji dodatkowo zaznaczono, że minimum 15% środków musi dotyczyć wsparcia na gospodarkę niskoemisyjną.

W przypadku EFS co najmniej 20% środków musi być przeznaczone na działania związane z włączeniem społecznym i ograniczeniem ubóstwa (jest to dziewiąty cel tematyczny). Zasada ta dotyczy w równym stopniu każdego z 16 województw.

KOORDYNACJA I KOMPLEMENTARNOŚĆ

Koordynacja udzielanego wsparcia z funduszy europejskich ma na celu uniknięcie powielania finansowania tych samych interwencji z różnych źródeł oraz uproszczenie mechanizmów. Realizowana jest ona głównie poprzez zawarcie w Umowie Partnerstwa wspólnych zasad dotyczących zarówno polityki spójności, jak i rolnej i rybackiej.

Warto także zaznaczyć, że w dokumentach programowych mowa także o innych poziomach koordynacji - np. z innymi instrumentami finansowymi Unii Europejskiej, takimi jak program Horyzont 2020 (wsparcie badań, rozwoju technologicznego i innowacyjności), Kreatywna Europa (wsparcie w obszarze kultury i sektora audiowizualnego) czy instrument łącząc Europę (wsparcie projektów transportowych, energetycznych i z zakresu technologii informacyjnych).

Ponadto, Umowa Partnerstwa określa koordynację między instrumentami krajowymi i regionalnymi. Temu celowi służą m.in. kontrakty terytorialne.

Komplementarność zapewniana jest także w znacznej mierze przez linię demarkacyjną, która wskazuje podział interwencji w poszczególnych celach tematycznych między poziom krajowy i regionalny oraz między poszczególne programy operacyjne. Linia demarkacyjna między programami operacyjnymi jest dopiero projektowana.

DECENTRALIZACJA

W latach 2014 – 2020 więcej środków będzie zarządzanych na poziomie regionalnym. Dzięki temu samorządy województw, w oparciu o kontrakty terytorialne oraz wykorzystując regionalne programy operacyjne i inne instrumenty wsparcia, będą bardziej zaangażowane we wdrażanie funduszy europejskich. Zapewni to większą decentralizację systemu zarządzania i tym samym lepsze dopasowanie do lokalnych potrzeb. Ponadto większe kompetencje uzyskają samorządy miast, które będą mogły realizować instrumenty zintegrowane i samodzielnie wdrażać środki.

DODATKOWOŚĆ

Zgodnie z zasadą dodatkowości środki europejskie nie zastępują krajowych środków publicznych, a stanowią ich uzupełnienie. Środki pochodzące z UE wywołują w kraju „efekt dźwigni”, czyli sprzyjają zaangażowaniu sektora publicznego i prywatnego w realizowanie działań współfinansowanych ze środków UE. Celem stosowania zasady dodatkowości jest jednocześnie zapobieganie wypierania środków krajowych przez środki wspólnotowe.

WYMIAR TERYTORIALNY

Wzmocnienie wymiaru terytorialnego w polityce spójności na lata 2014 – 2020 przejawia się w zwróceniu szczególnej uwagi na politykę miejską (Komisja Europejska wprowadziła obowiązek przeznaczenia 5% środków EFRR na rozwój miast) oraz w skoncentrowaniu wsparcia na pięciu obszarach strategicznej interwencji państwa (tzw. OSI). W Polsce zaliczono do nich:

- Polskę wschodnią (woj. lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko – mazurskie),
- miasta wojewódzkie,
- miasta i dzielnice wymagające rewitalizacji,
- obszary o najniższym dostępie do dóbr i usług społecznych (głównie obszary wiejskie),
- obszary przygraniczne.

Ponadto, uruchomione zostaną specjalne instrumenty wspierające rozwój terytorialny.

IV. NOWE INSTRUMENTY

Strategia Europa 2020 oraz inne dokumenty programowe związane z nową odsłoną polityki spójności bardzo podkreślają terytorialny wymiar Funduszy Europejskich.

Chcąc mocniej zaakcentować potrzebę koncentracji wysiłków na tych obszarach, Komisja Europejska zaproponowała nowe instrumenty wspierające rozwój terytorialny.

ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE

Pierwszym instrumentem są Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (z ang. *Integrated Territorial Investment – ITI*). Mają one służyć przede wszystkim zwiększeniu zaangażowania miast i ich obszarów funkcjonalnych w zarządzanie środkami europejskimi. Będzie to możliwe dzięki temu, że miasta otrzymają część kompetencji w zakresie zarządzania i wdrażania środków unijnych. ZIT będą realizowane na terenach obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich oraz dodatkowo w miastach o charakterze regionalnym i subregionalnym. Wspomniane „obszary funkcjonalne” oznaczają położone w okolicach większego ośrodka miejskiego gminy, które współpracują z miastem i na które przyjmują jego oddziaływanie.

W ramach ZIT realizowane będą powiązane ze sobą małe projekty o różnych założeniach, wpisujące się w strategię całego obszaru. Podkreślane jest tu także podejście zintegrowane – zachęca się do tego, by ZIT stanowiły połączenie funduszy nastawionych na rozwój inwestycyjny (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) i na rozwój społeczny (Europejski Fundusz Społeczny). Jest to szczególnie istotne w przypadku zrównoważonego rozwoju miast.

Aby otrzymać środki na realizację ZIT, konieczne jest spełnienie przez zainteresowaną jednostkę samorządu terytorialnego kilku warunków. W pierwszej kolejności należy zawiązać partnerstwo (np. stowarzyszenie, związek komunalny) do celów realizacji ZIT. W jego skład powinni wejść przedstawiciele samorządu miasta (głównego ośrodka) i samorządów gmin będących w obszarze funkcjonalnym. Następnie należy przygotować program działań, który musi zawierać szczegóły zamierzeń obejmujące te obszary tematyczne i zagadnienia, które będą realizowane. Jest to tzw. strategia ZIT. Według wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, powinna ona zawierać: podstawę prawną, podkreślenie spójności z krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi, obszar wsparcia, diagnozę obszaru wsparcia, wymiar terytorialny, cele rozwojowe, priorytety do realizacji, zasady i tryb wyboru projektów, listę przedsięwzięć kluczowych do dofinansowania.

Ponadto, aby realizować ZIT, jednostka samorządowa musi dysponować odpowiednim potencjałem instytucjonalnym, który umożliwi jej przejęcie obowiązków w zakresie zarządzania i wdrażania części środków realizowanych na poziomie regionalnym.

Realizacja ZIT jest obowiązkowa w przypadku miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych. Dlatego w każdym z regionów w Polsce trwają przygotowania do wdrażania tego instrumentu. Podstawą do tych prac są projekty Regionalnych Programów Operacyjnych w poszczególnych województwach, które przeznaczyły pewną pulę środków na ten cel oraz dały samorządom uprawnienia do podejmowania działań w ramach ZIT. Ponadto w niektórych regionach zaplanowano także wdrażanie podobnych instrumentów w mniejszych ośrodkach miejskich i ich obszarach funkcjonalnych.

Na Mazowszu realizowany będą Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WOF) oraz Regionalne Instrumenty Terytorialne w podregionach.

Informacje o ZIT WOF (w tym strategia ZIT na Mazowszu): <http://omw.um.warszawa.pl>

ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ

Innym proponowanym instrumentem są projekty Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (z ang. *Community-led Local Development - CILD*). Ich celem jest zwiększenie udziału społeczności lokalnych w programowaniu i zarządzaniu rozwojem danego obszaru. Przedsięwzięcia takie będą obowiązkowe w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich, natomiast dobrowolnie będą mogły być podejmowane w programach polityki spójności.

RLKS jest podejściem przekrojowym. Jego celem jest aktywizacja lokalnych społeczności poprzez budowanie potencjału społecznego. Aktywizacja wymaga włączenia się w te działania partnerów społecznych. RLKS zakłada więc oddolne opracowanie przez społeczność lokalnej strategii rozwoju oraz realizacji

wynikających z niej innowacyjnych projektów łączących zasoby, wiedzę i umiejętności przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, gospodarczego i społecznego. Przedstawiciele tych trzech środowisk tworzyć mają lokalną grupę działania – partnerstwo międzysektorowe, które samodzielnie wybiera projekty, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów wspólnie opracowanej strategii. Takie działanie ma wzmocnić poczucie lokalnej wspólnoty, podnieść jakość zarządzania oraz wzmocnić kapitał społeczny na lokalnym obszarze.

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność opiera się na kilku zasadach. Jest:

- skoncentrowany na konkretnych obszarach poniżej szczebla regionalnego;
- kierowany przez lokalne grupy działania, w których skład wchodzi przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, przy czym na poziomie podejmowania decyzji ani władze publiczne – określone zgodnie z przepisami krajowymi – ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49 % praw głosu;
- prowadzony na podstawie zintegrowanych i wielosektorowych lokalnych strategii rozwoju;
- zaprojektowany z uwzględnieniem lokalnych potrzeb i potencjału oraz zawiera elementy innowacyjne w kontekście lokalnym i zakłada tworzenie sieci kontaktów oraz, w stosownych przypadkach, współpracę.

Instrument rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność jest obowiązkowy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Pojawił się więc w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020, jako inicjatywa LEADER. Ponadto, zalecano uwzględnienie RLKS w regionalnych programach operacyjnych (RPO) planowanych przez samorządy w poszczególnych województwach. Niektóre RPO wprowadziły te mechanizmy, inne zrezygnowały z takich projektów, a jeszcze inne zaproponowały zmienioną formułę. Zgodnie z informacją Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju tylko dwa województwa zdecydowały się na RLKS w czystej formie w swoich programach regionalnych – są to: województwo podlaskie i województwo kujawsko – pomorskie.

W programie regionalnym województwa mazowieckiego zaplanowano do realizacji mechanizm projektów partnerskich, włączający lokalne społeczności w sposób elastyczny, wnoszący wkład w rozwiązania zidentyfikowanych problemów. W programie nie zaplanowano natomiast zastosowania mechanizmu RLKS. Projekty partnerskie uznano za bardziej efektywne na Mazowszu, które w najbliższej perspektywie finansowej Unii Europejskiej jest traktowane jako region lepiej rozwinięty.

PROGRAM POLSKA CYFROWA – CYFRYZACJA ZASOBÓW KULTURY

Polska Cyfrowa to pierwszy krajowy program na lata 2014-2020, wynegocjowany przez polski rząd i zatwierdzony 5 grudnia 2014 r. przez Komisję Europejską.

Głównym celem programu jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla rozwoju kraju. Zgodnie z Umową Partnerstwa, jako fundamenty te przyjęto: szeroki dostęp do szybkiego Internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

Program Polska Cyfrowa, to w zestawieniu z poprzednim okresem programowania obejmującym lata 2007-2013, zupełnie nowy program realizowany na poziomie kraju.

Beneficjenci:

- jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe,
- jednostki naukowe,
- państwowe organizacje kultury,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa telekomunikacyjne.

Finansowanie:

Źródłem finansowania Programu na lata 2014-2020 będzie wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Zarządzanie programem:

Instytucją Zarządzającą Programem jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje obowiązki za pośrednictwem Departamentu Rozwoju Cyfrowego, rolę instytucji pośredniczącej pełni Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Wsparcie strategiczne dla Instytucji Zarządzającej zapewnia w obszarze informatyzacji i łączności Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji (MAiC). Instytucję Pośredniczącą w osi I PPC wspiera Urząd Komunikacji Elektronicznej (UKE).

Szczegółowe informacje:

www.polskacyfrowa.gov.pl

Osie Priorytetowe Programu:

1. Powszechny dostęp do szybkiego Internetu
2. E-administracja i otwarty rząd
3. Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa
4. Pomoc techniczna

Program Operacyjny Polska Cyfrowa
Oś priorytetowa II. E-administracja i otwarty rząd
Działanie 2.3 Cyfrowa dostępność i użyteczność informacji sektora publicznego
Poddziałanie 2.3.2 Cyfrowe udostępnienie zasobów kultury

Celem realizacji poddziałania jest **digitalizacja zasobów kultury, w tym materiałów archiwalnych i zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości cyfrowo udostępnianych zasobów kultury, w tym materiałów archiwalnych w rozumieniu ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, a także polepszenie możliwości ich ponownego wykorzystania.**

Uzasadnieniem dla podjęcia interwencji w ramach poddziałania są zidentyfikowane kluczowe bariery dla cyfrowego udostępnienia zasobów kultury oraz ich ponownego wykorzystania. Dlatego wsparcie ma pozwolić na realizację następujących zadań w ramach podejścia systemowego do realizacji projektów:

- wdrażanie zmian technologicznych dotyczących digitalizacji i przechowywania danych cyfrowych, w tym m.in. stosowanie standardów interoperacyjności oraz dostępności, opatrywanie ISP metadanymi, dostępność ISP zdalnych do maszynowego odczytu i automatycznego pobierania, dostępność interfejsów programistycznych (API),
- koordynacja w zakresie gromadzenia, przechowywania i udostępnienia zasobów cyfrowych, eliminująca wielokrotne digitalizowanie tych samych zasobów,
- podnoszenie kompetencji osób zaangażowanych w udostępnianie zasobów kultury oraz budowanie świadomości na temat znaczenia ponownego wykorzystania zasobów kultury jako działania prorozwojowego.
- udostępnianie zasobów zdigitalizowanych oraz ich promocja.

Priorytetowo będzie traktowane udostępnianie zasobów kultury w sposób otwarty, co oznacza także wymóg uregulowania kwestii dotyczących praw autorskich i patentowych. Preferowane będzie także zapewnienie interoperacyjności z krajowymi i zagranicznymi systemami centralnymi, będącymi repozytoriami danych publicznych.

Istotnym aspektem będzie również obywatelski wymiar zapewnienia powszechnego dostępu do zasobów kultury, co stanowi istotny czynnik demokratyzacji społeczeństwa poprzez nieograniczone uczestnictwo w kulturze. Stąd szczególnie ważne jest wsparcie dla projektów udostępniających cyfrowo zasoby istotne z punktu widzenia ich znaczenia dla polskiej kultury i ich potencjalnego wykorzystania naukowego, artystycznego czy edukacyjnego.

Ponadto cyfrowe udostępnienie zasobów kultury do ich ponownego wykorzystania ma wymiar gospodarczy poprzez np. przełożenie na rozwój przemysłów kreatywnych z nimi związanych.

Działanie jest skierowane do podmiotów takich jak:

- państwowe lub współprowadzone z MKiDN instytucje kultury,
- Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe,
- ogólnokrajowi nadawcy radiowi i telewizyjni,
- jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane,
- biblioteki wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 lipca 2012 roku w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego,
- partnerstwa zawiązane w ramach oraz pomiędzy ww. podmiotami oraz partnerstwa ww. podmiotów z przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi.

Maksymalny poziom dofinansowania: 100 % wartości kosztów kwalifikowalnych.

Minimalna wartość kosztów kwalifikowalnych wynosi 4 mln zł.

Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych wynosi 50 mln EUR.

Termin naboru wniosków: II/III kwartał 2015 r. (harmonogram dostępny na stronie internetowej: www.polskacyfrowa.gov.pl w zakładce „Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków”).

Przykładowe kryteria wyboru projektów:

Formalne:

1. złożenie wniosku o dofinansowanie w odpowiedniej formie (na odpowiednim formularzu, w formie elektronicznej lub papierowej)
2. kompletność dokumentacji
3. kwalifikowalność wnioskodawcy + niepodleganie wykluczeniu otrzymania dofinansowania ze środków UE
4. realizacja projektu na terytorium Polski
5. realizacja projektu w ramach czasowych POPC (1.01.14 – 31.12.23)
6. prawidłowo określona kwota wsparcia
7. prawidłowo określone wydatki kwalifikowalne
8. okres realizacji projektu wynoszący maksymalnie 36 miesięcy od daty zawarcia umowy o dofinansowanie projektu
9. zgodność projektu z politykami horyzontalnymi (równość szans, zrównoważony rozwój)
10. publiczna prezentacja założeń projektu (powinna odbyć się przed złożeniem wniosku, a do wniosku powinien zostać dołączony protokół z tego wydarzenia)

Merytoryczne:

1. wnioskodawca przeprowadził inwentaryzację zasobów kultury objętych projektem (rodzaj i ilość zasobów, stopień unikalności, zakres ich cyfrowego udostępnienia – obecny i planowany, analizy prawne)
2. założenia projektu są zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami grup docelowych, dla których udostępnia się cyfrowo zasoby kultury
3. cyfrowe udostępnienie zasobów kultury będzie realizowane w oparciu o metody projektowania zorientowanego na użytkownika (zasoby będą dostępne niezależnie od miejsca przebywania i wykorzystywanej technologii, zaplanowano adekwatny do potrzeb użytkowników poziom dostępności zasobów kultury, zaplanowano działania polegające na monitorowaniu udostępnienia zasobów pod kątem ich dostępności, użyteczności, ciągłości działania, powszechności wykorzystania i satysfakcji użytkowników)
4. projekt przewiduje adekwatne działania informacyjno - promocyjne
5. projekt zakłada cyfrowe udostępnienie zasobów mających duże znaczenie dla obszaru kultury, uwzględniając obecny oraz docelowy sposób i zakres cyfrowego udostępnienia
6. cele projektu zostały wyrażone mierzalnymi wskaźnikami
7. projekt zapewnia minimalny wymagany standard cyfrowego udostępnienia zasobów kultury (projekt uwzględnia standardy Web Content Accessibility Guidelines – WCAG oraz cyfrowo udostępniane zasoby będą opisane metadanymi)
8. projekt w stopniu wyższym niż minimalny zapewnia podniesienie poziomu otwartości i dostępności zasobów kultury (dostępność na poziomie wyższym niż

minimum określone w wytycznych WCAG 2.0; otwartość na poziomie co najmniej 3 gwiazdek w skali „5 Star Open Data”; udostępnienie odpowiednio udokumentowanych interfejsów dla programistów – API)

9. projekt jest zgodny z wymaganiami w zakresie interoperacyjności (systemy teleinformatyczne będą wdrażane zgodnie z wymaganiami dotyczącymi interoperacyjności określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych)
10. projekt zakłada szeroki zakres bezpłatnego cyfrowego udostępnienia zasobów kultury objętych projektem (pobieranie opłat wymaga przedstawienia uzasadnienia)
11. zakres rzeczowy i struktura wydatków są adekwatne do celów programu i projektu
12. projekt nie wymaga tworzenia nowej infrastruktury teleinformatycznej, gdyż na potrzeby projektu wykorzystywana jest dostępna już infrastruktura
13. projekt zakłada wykorzystanie (wyłącznie lub dodatkowo) zasobów kultury w postaci platform, repozytoriów, stron internetowych (innych niż własna strona internetowa wnioskodawcy)
14. dla projektu dokonano wiarygodnej analizy kosztów i korzyści
15. dla projektu wiarygodnie wyliczono wskaźniki efektywności ekonomicznej (ENPV – ekonomiczna wartość bieżąca netto, ERR – ekonomiczna stopa zwrotu, B/C – relacja zdyskontowanych korzyści do zdyskontowanych kosztów)
16. projekt jest przygotowany do realizacji pod względem zgodności z otoczeniem prawnym
17. projekt jest wykonalny w danym zakresie, czasie, koszcie (analiza wykonalności)
18. efekty realizacji projektu mają zapewnioną trwałość organizacyjną, techniczną i finansową
19. doświadczenie w realizacji projektów dotyczących digitalizacji i cyfrowego udostępnienia zasobów kultury (wnioskodawcy lub partnerów, w co najmniej jednym projekcie)
20. projekty są realizowane zgodnie z metodyką zarządzania projektami
21. systemy teleinformatyczne wdrożone i wykorzystywane w ramach projektu zapewnią bezpieczeństwo przetwarzania danych
22. projekt jest komplementarny z innymi projektami realizowanymi na poziomie centralnym i regionalnym (czy produkty projektu nie dublują tych, które są tworzone w innych projektach)

Odpowiedzialna instytucja: Centrum Projektów Polska Cyfrowa (www.cppc.gov.pl)

Dodatkowe informacje i (w przyszłości) ogłoszenia o naborach wniosków: www.polskacyfrowa.gov.pl oraz www.cppc.gov.pl

PROGRAM INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO – INFRASTRUKTURA KULTURY

Cel główny POIS wynika z jednego z trzech priorytetów Strategii Europa 2020, którym jest wzrost zrównoważony, pojmowany jako wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku, a także bardziej konkurencyjnej.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 jest krajowym programem wspierającym gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczny. Środki uzyskane z funduszy europejskich zostaną w ograniczonym stopniu skierowane również na inwestycje w obszary ochrony zdrowia i dziedzictwa kulturowego.

Beneficjenci

Podstawowym beneficjentem Programu są przede wszystkim podmioty publiczne (w tym jednostki samorządu terytorialnego), a także podmioty prywatne (głównie duże przedsiębiorstwa).

Finansowanie

Podstawowym źródłem finansowania Programu na lata 2014-2020 będzie Fundusz Spójności, którego najważniejszym celem jest wspieranie rozwoju europejskich sieci transportowych, a także ochrony środowiska w krajach UE. Ponadto przewiduje się wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Zarządzanie programem

Instytucją Zarządzającą Programem jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje obowiązki za pośrednictwem Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych, a także Departamentu Wsparcia Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.

Szczegółowe informacje:

www.pois.gov.pl

Osie Priorytetowe Programu:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego
4. Infrastruktura drogowa dla miast
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia
10. Pomoc techniczna

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
Oś priorytetowa VIII Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
Działanie 8.1 Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury

W ramach działania realizowane będą inwestycje dotyczące zarówno ochrony zabytków, jak też rozwoju zasobów kultury.

Wsparcie ukierunkowane na zachowanie dziedzictwa będzie dotyczyło prac związanych z renowacją, konserwacją, rewaloryzacją i restauracją obiektów zabytkowych (i ich zespołów), jak również przebudowy i rozbudowy obiektów zabytkowych. Dofinansowanie będą mogły otrzymać także projekty związane z konserwacją i restauracją zabytków ruchomych (w tym ich ochrona i udostępnienie poprzez proces digitalizacji). Zakres wsparcia w ramach osi priorytetowej VIII obejmuje także działania infrastrukturalne mające na celu ochronę i zachowanie otoczenia zabytkowych obiektów, jak również zabytkowych parków i ogrodów. W zakresie rozwoju zasobów kultury o dofinansowanie będą mogły ubiegać się przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie i remoncie niezabytkowej infrastruktury kultury i edukacji artystycznej z przeznaczeniem na cele kulturalne, jako miejsc prezentacji dziedzictwa kulturowego.

W celu zwiększenia dostępu do zasobów kultury możliwe będą także inwestycje dotyczące przebudowy pomieszczeń z przeznaczeniem na magazyny studyjne (magazyn studyjny rozumiany jest jako magazyn łączący w sobie kilka funkcji – oprócz standardowej funkcji magazynowej, czyli przechowywania zbiorów, eksponatów, obiektów umożliwia ekspozycję zbiorów dla publiczności oraz ich właściwą ochronę i zabezpieczenie; forma magazynu studyjnego pozwala prezentować obiekty, do których publiczność miała dotychczas bardzo ograniczony dostęp) i modernizacji wystaw stałych, jak też zabezpieczenie obiektów przed kradzieżą i zniszczeniem.

Dodatkowo, w ramach działania możliwe będzie wsparcie zakupu wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym edukacji artystycznej. W ramach działania finansowany będzie także zakup aparatury specjalistycznej na cele działalności związanej z ochroną i zachowaniem dziedzictwa kulturowego i rozwojem zasobów kultury.

W odniesieniu do projektów szkół i uczelni artystycznych możliwe będzie wsparcie w zakresie związanym z prowadzoną działalnością kulturalną i artystyczną, przy czym wsparcie to nie obejmuje działalności stricte dydaktycznej.

W przypadku projektów realizowanych w ramach VIII osi priorytetowej warunki udzielania wsparcia uzależnione będą od miejsca realizacji inwestycji, a nie od miejsca lokalizacji siedziby beneficjanta projektu.

Kluczowe z punktu widzenia realizacji celów VIII osi priorytetowej będą projekty dotyczące:

- obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO¹ oraz uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii² (lub zlokalizowanych na obszarach objętych wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonych na obszarach uznanych za Pomniki Prezydenta RP),
- zabytków drewnianych (zarówno nieruchomych, jak i ruchomych),
- rozwoju czytelnictwa i sztuki współczesnej w miastach wojewódzkich,
- zabytków techniki,
- wynikające z Kontraktów Terytorialnych, które będą mogły otrzymać wsparcie z zachowaniem zasad interwencji określonych w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

¹ <http://www.unesco.pl/kultura/dziedzictwo-kulturowe/swiatowe-dziedzictwo/polskie-obiekty/>

² <http://www.prezydent.pl/aktualnosci/pomniki-historii/obiekty-wpisane-na-liste-pomnikow-historii/>

Typy projektów

1. Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy obiektach i na obszarach zabytkowych i zespołach tych obiektów
2. Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane w otoczeniu zabytku;
3. Rozbudowa, przebudowa i remont niezabytkowej infrastruktury kultury i edukacji artystycznej na cele kulturalne oraz archiwów;
4. Zakup trwałego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej, w tym edukacji artystycznej oraz realizacji prac konserwatorskich
5. Modernizacja wystaw stałych;
6. Ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków;
7. Konserwacja zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie poprzez proces digitalizacji;
8. Zabezpieczenie obiektów przed kradzieżą i zniszczeniem;
9. Rozbudowa, przebudowa i remont pomieszczeń lub obiektów z przeznaczeniem na magazyny studyjne.

W ramach jednego projektu beneficjent może łączyć różne typy ww. działań (z pkt. 1-9). Możliwe jest także złożenie odrębnych wniosków na różne typy projektów poza digitalizacją, która stanowić może jedynie element projektu.

Wyklucza się wsparcie inwestycji dotyczących:

- budowy od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej;
- obiektów przeznaczonych na cele: mieszkaniowe, sportowe, administracji, ochrony zdrowia, infrastrukturą opiekuńczo-wychowawczą oraz targową;
- zakupu wydawnictw do bibliotek oraz zakupu muzealiów
- kompleksowej rewitalizacji przestrzeni miejskich.

Typ beneficjenta

1. Instytucje kultury (państwowe oraz współprowadzone przez ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego)
2. Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe
3. Szkoły i uczelnie artystyczne prowadzone i nadzorowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
4. Jednostki samorządu terytorialnego oraz samorządowe instytucje kultury
5. Organizacje pozarządowe
6. Kościoły i związki wyznaniowe (tylko w zakresie projektów dotyczących konserwacji i renowacji zabytków ruchomych i nieruchomych)
7. Podmioty zarządzające obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

Pomoc publiczna

W ramach VIII osi priorytetowej pomoc taka będzie mogła być udzielana jako pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (unijna podstawa prawna: art. 53 Rozporządzenia 651/2014) – na podstawie rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (obecnie rozporządzenie jest w fazie projektu)

Maksymalny poziom dofinansowania:

regiony lepiej rozwinięte (Mazowsze):

- państwowe jednostki budżetowe – 100%,

- państwowe oraz współprowadzone przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego instytucje kultury, uczelnie artystyczne- 100%,
- pozostali beneficjenci – 80%.

regiony słabiej rozwinięte:

- państwowe jednostki budżetowe – 100%,
- państwowe oraz współprowadzone przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego instytucje kultury, uczelnie artystyczne- 100%,
- pozostali beneficjenci – 85%.

Minimalna wartość projektu: 2 mln euro

Maksymalna wielkość projektu: 5 mln euro (10 mln euro dla projektów znajdujących się na liście UNESCO)

Termin naborów wniosków: nie został określony (brak harmonogramu naboru wniosków do POIŚ)

Przykładowe kryteria wyboru projektów:

A) dla projektów w zakresie infrastruktury zabytkowej

formalne:

1. długotrwałe efekty ekonomiczno – społeczne projektu
2. ocena zdolności finansowo – instytucjonalnej wnioskodawcy do wdrażania projektu (opisana struktura organizacyjna, przedstawione źródła pokrycia kosztów, wnioskodawca posiada stabilne źródło finansowania działalności w okresie 3 lat poprzedzających rok złożenia wniosku lub od początku funkcjonowania)
3. ocena kalkulacji kosztów
4. uzasadnienie potrzeby realizacji projektu
5. co najmniej ponadregionalna skala oddziaływania projektu
6. zgodność projektu ze strategiami terytorialnymi

merytoryczne:

1. dywersyfikacja źródeł finansowania działalności (pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania – wzrost udziału środków pozabudżetowych w kosztach finansowania działalności – do 2% - 1pkt; 2-5% - 2 pkt; ponad 5% - 3 pkt)
2. doświadczenie wnioskodawcy (jeśli wnioskodawca zrealizował i rozliczył projekt infrastrukturalny z udziałem środków publicznych w okresie ostatnich 3 lat – 1 pkt)
3. koszty funkcjonowania w okresie trwałości projektu (priorytet dla projektów, w których struktura kosztów utrzymania po zakończeniu realizacji inwestycji będzie wskazywała na spadek kosztów utrzymania obiektu/instytucji)
4. zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie efektywności energetycznej (w oparciu o audyt energetyczny)
5. ocena prognozowanego popytu na usługi produkowane poprzez zrealizowany projekt (oceniany będzie stosunek prognozowanego popytu w wyniku zrealizowanego projektu do obecnego)
6. długotrwałe efekty ekonomiczno – społeczne projektu (analiza korzyści i kosztów społecznych)
7. utworzenie nowych, stałych miejsc pracy w wyniku realizacji projektu, które istnieją co najmniej 2 lata po zakończeniu projektu (1 etat – 1 pkt, 2 etaty – 2 pkt, co najmniej 3 etaty – 3 pkt)

8. ponadregionalność projektu (projekt wynika ze strategii ponadregionalnej, np. strategii rozwoju Polski Centralnej; projekt jest realizowany w partnerstwie z podmiotem z przynajmniej jednego innego województwa; projekt jest realizowany na terenie więcej niż jednego województwa; projekt jest komplementarny z innym projektem wynikającym ze strategii ponadregionalnej)
9. zgodność projektu ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego
10. zgodność projektu z lokalnym programem rewitalizacji
11. wpływ projektu na poprawę dostępności do kultury dla zwiedzających (powstanie nowej przestrzeni do prowadzenia działalności kulturalnej: wzrost o 15-30% - 1 pkt, ponad 30% - 2 pkt)
12. jakość programu kulturalnego oraz oferty edukacyjnej (nowe formy uczestnictwa w kulturze, przyczyniające się do budowania świadomości i edukacji kulturalnej, zapewniające wysoką jakość merytoryczną i szeroką gamę oferty kulturalno – edukacyjnej)
13. wpływ projektu na podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu/kraju (czy informacje turystyczne są przetłumaczone na język angielski lub inny; obiekt będzie długo otwarty dla zwiedzających; nowa oferta turystyczna będzie wykraczała poza główny zakres działalności wnioskodawcy; działania promocyjne – poza promocją w internecie – będą miały zasięg ponadregionalny)
14. zgodność projektu z kluczowymi typami projektów określonymi w SZOP POIŚ (zabytki drewniane, rozwój czytelnictwa, rozwój sztuki współczesnej, zabytki techniki, projekty wynikające z Kontraktów Terytorialnych)
15. komplementarność i synergia projektu z dotychczasowymi działaniami wnioskodawcy
16. uwzględnienie w projekcie potrzeb osób niepełnosprawnych i wpływ projektu na włączenie społeczne grup wykluczonych

B) dla projektów w zakresie infrastruktury niezabytkowej

formalne: jak wyżej

merytoryczne: jak wyżej oraz dodatkowo:

1. analiza opcji (zasadność wybranych rozwiązań)
2. partycypacja społeczna w procesie podejmowania decyzji i projektowania działań (udział NGO, udział mieszkańców)

C) dla projektów w zakresie sprzętu i wyposażenia:

formalne: jak wyżej oraz dodatkowo:

1. potencjał wnioskodawcy do wykorzystania sprzętu zakupionego w ramach realizacji projektu (kadrowy, organizacyjny, lokalowy)

merytoryczne: jak wyżej, z wyjątkiem

- kryterium dotyczącego efektywności energetycznej,
- kryterium dotyczącego powstawania nowej powierzchni do prowadzenia działalności kulturalnej
- kryterium dotyczącego wpływu projektu na podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu/kraju
- kryterium dotyczącego zgodności projektu z kluczowymi typami określonymi w SZOP POIŚ

Odpowiedzialna instytucja: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (www.mkidn.gov.pl)

Dodatkowe informacje i (w przyszłości) ogłoszenia o naborach wniosków: www.pois.gov.pl, www.mkidn.gov.pl

REGIONALNE PROGRAMY OPERACYJNE – INFRASTRUKTURA KULTURY

W latach 2014 – 2020 w Polsce Fundusze Europejskie realizowane są na dwóch poziomach – centralnym i regionalnym. Na poziomie regionalnym zaplanowano realizację 16 regionalnych programów operacyjnych (RPO).

Programy regionalne w latach 2014 – 2020 są dwufunduszowe – finansowane zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego. W związku z tym mogą kompleksowo odpowiadać na potrzeby danego województwa.

Każdy program regionalny ma własną strukturę uwzględniającą specyfikę województwa, jego potrzeby. W związku z tym układ poszczególnych RPO się różni – inne numery mają poszczególne osie, różna jest liczba priorytetów, a przede wszystkim odmienne są szczegółowe zasady ubiegania się o wsparcie, takie jak: minimalne i maksymalne kwoty dofinansowania, poziomy wsparcia, typy wydatków możliwych do sfinansowania, kryteria wyboru projektów.

Instytucjami Zarządzającymi Regionalnymi Programami Operacyjnymi są Zarządy Województw, które swoje zadania wykonują za pośrednictwem Urzędów Marszałkowskich. Czasem, w niektórych regionach są powoływane także instytucje pośredniczące – np. dla działań związanych z przedsiębiorczością bądź z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych.

W celu ułatwienia pozyskania informacji na ten temat zachęcamy do korzystania z regionalnych stron internetowych. Wiele regionów uruchomiło już portale według wspólnej architektury informacji poświęcone wyłącznie programowi na okres 2014 – 2020. Część województw korzysta jeszcze z serwisów, które były poświęcone regionalnym programom na lata 2007 – 2013.

RPO dolnośląskie:	http://rpo.dolnyslask.pl/index.php?id=1120
RPO kujawsko-pomorskie:	http://www.mojregion.eu/programowanie-2014-2020/menu-b/o-programie.html
RPO lubelskie:	http://rpo.lubelskie.pl/
RPO lubuskie:	http://rpo.lubuskie.pl/
RPO łódzkie:	http://www.rpo.lodzkie.pl/
RPO małopolskie:	http://www.rpo.malopolska.pl/
RPO mazowieckie:	http://www.funduszedlamazowska.eu
RPO opolskie:	http://rpo.opolskie.pl/rpo/index.php?id=11319
RPO podkarpackie:	http://rpo.podkarpackie.pl/rpo/
RPO podlaskie:	http://www.rpo.wrotapodlasia.pl/
RPO pomorskie:	http://www.rpo.pomorskie.eu/
RPO śląskie:	http://rpo.slaskie.pl/
RPO świętokrzyskie:	http://www.rpo-swietokrzyskie.pl/s.554.Programowanie_2014_2020.html
RPO warmińsko – mazurskie:	http://rpo.14-20.warmia.mazury.pl
RPO wielkopolskie:	http://www.wrpo.wielkopolskie.pl
RPO zachodniopomorskie:	http://rpo.wzp.pl/

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020 (RPO WM) jest programem dwufunduszowym, finansowanym w części inwestycyjnej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a w części nie inwestycyjnej z Europejskiego Funduszu Społecznego. Unijny wkład w finansowanie programu to prawie **2,1 mld euro**.

RPO WM składa się z 11 osi priorytetowych:

1. Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce
2. Wzrost e-potencjału Mazowsza
3. Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości
4. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną
5. Gospodarka przyjazna środowisku
6. Jakość życia
7. Rozwój regionalnego systemu transportowego
8. Rozwój rynku pracy
9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
10. Edukacja dla rozwoju regionu
11. Pomoc Techniczna

Instytucje w programie:

- Instytucja Zarządzająca - Zarząd Województwa Mazowieckiego obsługiwany przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie - Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich oraz Departament Kontroli
- Instytucje Pośredniczące i Wdrażające – Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, Wojewódzki Urząd Pracy

Więcej informacji: www.funduszedlamazowsza.eu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego
Oś priorytetowa V Gospodarka przyjazna środowisku
Działanie 5.3. Dziedzictwo kulturowe

W Działaniu 5.3 zaplanowano następujące typy projektów:

- wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez ochronę obiektów zabytkowych;
- poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie.

Prowadzone w ramach priorytetu działania będą skoncentrowane na realizacji projektów z zakresu ochrony obiektów zabytkowych ważnych z punktu widzenia rozwoju regionu, a także na rozwoju zasobów kultury.

Wspierane będą zadania związane z adaptacją i modernizacją obiektów, która oznacza kompromis pomiędzy dziedzictwem a innowacyjnym pomysłem na jego wykorzystanie. Interwencję objęte zostaną przedsięwzięcia mające na celu ratowanie, przywracanie wartości i ochronę charakterystycznych zabytków lub ich

zespołów wraz z otaczającym je kontekstem krajobrazowym. Wspierane będą prace renowacyjne i modernizacyjne umożliwiające zachowanie dotychczasowych funkcji obiektów zabytkowych, a także służące nadaniu im nowych funkcji użytkowych (z przeznaczeniem w szczególności na cele kulturalne i edukacyjne), w tym również w połączeniu z działalnością komercyjną

Wsparciem zostaną objęte inwestycje dotyczące infrastruktury służącej działalności kulturalnej, zachowaniu dziedzictwa i zwiększeniu dostępności do jego zasobów. W ramach interwencji możliwe będą prace modernizacyjne i renowacyjne zachowania instytucji kultury, w przypadku gdy prace te stanowią część dostosowania budynku do nowych funkcji kulturowych. Wspierane będą także przedsięwzięcia prowadzące do efektywniejszego wykonywania zadań statutowych, polegające na zapewnieniu wysokiej jakości trwałego wyposażenia oraz odpowiedniego zabezpieczenia zbiorów będących w posiadaniu instytucji, w tym również ich digitalizację. Należy jednak zaznaczyć, że działania z zakresu e-kultury będą realizowane w przypadku gdy stanowią jedynie element szerszego projektu.

W ramach działania nie będą finansowane projekty dotyczące organizacji imprez o charakterze kulturalnym, tj. wystaw czy festiwali, które nie przynoszą efektów w dłuższej perspektywie czasowej. Wsparcie nie będzie także kierowane na budowę od podstaw nowej infrastruktury kulturalnej.

Możliwe będą inwestycje infrastrukturalne mające na celu niezbędne dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych.

Zestawienie głównych grup beneficjentów:

- JST, ich związki i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną;
- instytucje kultury;
- NGO;
- kościoły i związki wyznaniowe;
- parki narodowe i krajobrazowe;
- podmioty działające w oparciu o przepisy ustawy o partnerstwie publiczno – prywatnym.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Maksymalna wartość pojedynczego projektu: 5 mln EUR kosztów całkowitych (inne wskaźniki finansowe nie zostały jeszcze określone, np. poziom dofinansowania, minimalna wartość projektu, itp.)

Termin naborów wniosków: brak naboru w 2015 roku

Odpowiedzialna instytucja: Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (www.funduszedlamazowska.eu; www.mazowia.eu)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego
Oś priorytetowa II Wzrost e-potencjału Mazowsza
Działanie 2.1 E-usługi
Poddziałanie 2.1.1 E-usługi dla Mazowsza
Poddziałanie 2.1.2 E-usługi dla Mazowsza w ramach ZIT

W Działaniu 2.1 zapanowano realizację projektów polegających na zapewnieniu dostępu do e-usług publicznych, w tym w zakresie e-kultury.

W dobie powszechnego dostępu do Internetu bardzo ważną kwestią jest zwiększanie liczby oraz jakości usług, udostępnianych w formie elektronicznej. Efektem realizowanych projektów będą e-usługi (front office), których wdrożenie będzie mogło być poparte przygotowaniem zaplecza informatycznego w danej instytucji (back-office). Działania w zakresie informatyzacji będą miały jedynie charakter pomocniczy, gdzie nadrzędnym celem projektu będzie świadczenie e-usług.

W latach 2014-2020 środki unijne zostaną skierowane na zwiększenie dostępności do e-usług publicznych, szczególnie na najwyższym, piątym stopniu dojrzałości (transakcja).

W ramach zaprogramowanej interwencji wspierane będą **następujące typy interwencji**, uszeregowane od obszarów najbardziej priorytetowych dla Mazowsza:

- działania w zakresie informatyzacji służby zdrowia,
- zapewnienie interoperacyjności publicznych systemów teleinformatycznych, z informatyzowanie dostępu do informacji publicznej oraz udostępnienie jak najszerszego zakresu usług publicznych świadczonych elektronicznie, umożliwiającą pełną interakcję z urzędem,
- **projekty o charakterze zintegrowanym i zasięgu regionalnym, aby w sposób jak najbardziej kompleksowy przedstawiać społeczeństwu w formie interaktywnej wydarzenia kulturalne Mazowsza (w województwie należy stworzyć zintegrowany system informacji w postaci regionalnej platformy informacyjnej; dodatkowo w ramach poprawy dostępu do zasobów kultury, planowane jest wsparcie informatyzacji bibliotek celem świadczenia e-usług dla obywateli),**
- wykorzystanie TIK do obsługi procesów związanych z edukacją na uczelniach wyższych

Rozwiązania TIK w obszarze usług publicznych powinny w jak najszerszym stopniu zapewnić kompatybilność z urządzeniami mobilnymi (m.in. tablety, telefony, laptopy), wykorzystywanymi przez obywateli oraz przedsiębiorców.

Ponadto *Europejska Agenda Cyfrowa* jednoznacznie wskazuje, że w nowym okresie programowania szczególnie wspierane będą innowacyjne usługi eGovernment o wymiarze transgranicznym. Transgraniczne rozwiązania eGovernment mają być jednym z kluczowych elementów Elektronicznego Wspólnego Rynku, który stanowi jeden z filarów Strategii Europa 2020. Rezultatem będzie zmniejszanie się roli infrastruktury na rzecz outsourcingu mocy obliczeniowych, czyli tzw. chmury obliczeniowej.

Interwencje na rzecz e-usług publicznych, cyfryzacji urzędów oraz profesjonalnych mechanizmów cyfrowego udostępniania informacji sektora publicznego realizowane są zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. W przypadku inwestycji dotyczących cyfryzacji e-usług publicznych przedsięwzięcia realizowane na poziomie krajowym stanowią rodzaj standardu (w oparciu m.in. o akty prawne regulujące kwestie interoperacyjności - dostępność dla osób niepełnosprawnych i zgodność z WCAG 2.0).

Zestawienie głównych grup beneficjentów:

- administracja rządowa,
- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną,
- podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia - posiadające kontrakt z NFZ,
- spółki, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd terytorialny,
- uczelnie wyższe,
- instytucje kultury,
- organizacje pozarządowe,
- Kościoły i związki wyznaniowe

Tryb wyboru projektów:

- W Poddziałaniu 2.1.1 – konkursowy
- W Poddziałaniu 2.1.2 – pozakonkursowy (będą realizowane projekty wynikające wprost ze Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego; dotyczące m.in.: wykorzystania TIK przy korzystaniu przez społeczeństwo z usług publicznych, digitalizacji zasobów i dostępu do informacji publicznej, usług opiekuńczych opartych o narzędzia TIK, usług publicznych związanych z obsługą kształcenia jednostek podległych samorządowi lokalnemu)

Projekt w ZIT WOF w ramach Poddziałania 2.1.2 związany z kulturą: Zintegrowane zarządzanie zasobami wiedzy na terenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego (E-Wiedza)

Projekt zakłada wdrożenie usług informatycznych na terenie WOF z zakresu e-edukacji dla uczniów, rodziców i pracowników placówek oświatowych.

W ramach projektu realizowane będą następujące **komponenty**:

1. **Komponent e-Biblioteka** – obejmuje informatyzację oraz ujednolicenie zarządzania zasobami i usługami wszystkich bibliotek publicznych i szkolnych. Zakłada uruchomienie e-usług z zakresu:
 - dostępu do katalogu i wyszukiwania pozycji w całości zasobów bibliotek WOF, a następnie zamawiania i rezerwacji zasobów (4 poziom rozwoju e-usług),
 - wypożyczania międzybibliotecznego (4 poziom rozwoju e-usług),
 - przedłużania wypożyczeń (w ramach regulaminów bibliotek; 4 poziom rozwoju e-usług),
 - dystrybucji i wypożyczania materiałów multimedialnych on-line dla wszystkich mieszkańców WOF (4 poziom rozwoju e-usług), informatora o oferowanych przez biblioteki wydarzeniach i spotkaniach, wraz z możliwością rezerwacji lub wykupu miejsca on-line.Ponadto przewiduje się wdrożenie narzędzi ułatwiających wspólną obsługę zakupów książek i zasobów multimedialnych.
2. **Komponent e-Zasoby edukacyjne** – zakłada rozwój elektronicznych zasobów edukacyjnych do samodoskonalenia, samooceny i rozwoju zainteresowań z zakresu nauk przyrodniczych, edukacji informatycznej, medialnej, językowej oraz umiejętności i kwalifikacji zawodowych, a także rozwój elektronicznych form ich udostępniania.
3. **Komponent e-Nauczyciel** – obejmuje stworzenie technicznych warunków współpracy (w tym z uczniami i rodzicami) i samodoskonalenia nauczycieli.

Lider projektu: Miasto stołeczne Warszawa

Partnerzy w projekcie: Gminy WOF ZIT (Błonie, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Jabłonna, Józefów, Karczew, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Piaseczno, Podkowa Leśna, Radzymin, Stare Babice, Sulejówek, Wiązowna, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka (wstępne deklaracje na dzień 22.09.2014 r.).

Wskaźniki finansowe projektu: wskaźniki finansowe nie zostały jeszcze określone (np. poziom dofinansowania, minimalna wartość projektu, maksymalna wartość projektu itp.)

Termin naborów wniosków:

- Poddziałanie 2.1.1 – jest zaplanowany konkurs w 2015 roku, ale na projekty w zakresie e-zdrowia, a nie e-kultury
- Poddziałanie 2.1.2 – brak naborów w 2015 roku

Odpowiedzialna instytucja: Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (www.funduszedlamazowska.eu; www.mazowia.eu)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego
Oś priorytetowa VI Jakość życia
Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych

W Działaniu 6.2 przewidziano realizację następujących typów projektów:

- rozwój infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizowanych w celu ich aktywizacji społecznej i gospodarczej
- odnowa tkanki mieszkaniowej, w zakresie części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, jako element szerszego działania rewitalizacyjnego.

Realizowane przedsięwzięcia będą prowadzone w oparciu o Lokalne Programy Rewitalizacji (LPR),

Zintegrowane inwestycje infrastrukturalne nakierowane na grupy defaworyzowane, szczególnie poprzez rozwiązywanie problemów społecznych, powinny przyczyniać się do ograniczenia koncentracji ubóstwa oraz wykluczenia społecznego, a także do zwiększenia szans zatrudnienia mieszkańców. Ponadto działania w przedmiotowym zakresie będą skupiać się na odbudowywaniu oraz wzmacnianiu więzi społecznych, np. sąsiedzkich, osiedlowych oraz w skali miejscowości wiejskich.

Inwestycje w zakresie kultury będą mogły być realizowane w ramach LPR, a ich celem powinna być poprawa spójności społecznej dzięki umożliwieniu lepszego dostępu do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. Preferowane będą projekty realizowane przez organizacje pozarządowe. Wysokość wsparcia projektów w zakresie kultury w ramach działań rewitalizacyjnych nie będzie przekraczać 2 mln euro kosztów kwalifikowalnych projektu.

Rewitalizacja na terenach wiejskich będzie skoncentrowana na zdegradowanych terenach przemysłowych, pokolejowych, powojennych oraz popegeerowskich, wyznaczonych na podstawie wskaźników obrazujących ich wymagającą interwencji sytuację społeczno-gospodarczą.

W ramach priorytetu będą premiowane partnerstwa kilku podmiotów zawiązywane w celu realizacji wspólnego celu. Na obszarach wiejskich preferowane będą projekty realizowane przede wszystkim za pośrednictwem LGD.

Przykładowe działania/typy przedsięwzięć:

- zintegrowane przedsięwzięcia polegające na renowacji, rewaloryzacji, modernizacji, adaptacji i wyposażeniu istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturowe, rekreacyjne oraz mieszkalne (ze szczególnym naciskiem na poprawę efektywności energetycznej).
- zmiana sposobu użytkowania wspólnych przestrzeni miejskich i wiejskich (rynków, placów, skwerów, także z terenami zielonymi), wokół których można koncentrować działalność gospodarczą szczególnie o charakterze usługowo-handlowym, sprzedaży produktów regionalnych w tradycyjny sposób

bezpośrednio od producentów, pozwalających na poprawę warunków pracy i utworzenie nowych miejsc pracy, w tym dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz miejsc dla przedsiębiorstw społecznych.

- wzmocnienie spójności społecznej i włączenia społecznego, oraz prowadzenie działań prewencyjnych szczególnie w stosunku do dzieci i młodzieży poprzez stworzenie im miejsc spotkań, rekreacji, kultury, w tym miejsc w otwartej przestrzeni z dostępem do Internetu (tzw. hot- spoty) place zabaw, zielone ekologiczne skwery itp. Zapewnienie warunków do aktywizacji społeczności lokalnej, zdiagnozowanych grup defaworyzowanych, w tym osób niepełnosprawnych i ubogich zamieszkujących wokół terenów wspólnych.

Zestawienie głównych grup beneficjentów:

- JST, ich związki i stowarzyszenia, np. LGD;
- jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- NGO, jednostki organizacyjne pomocy i integracji społecznej (jopis);
- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych;
- przedsiębiorstwa, w tym przedsiębiorstwa społeczne;
- instytucje kultury;
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe;
- instytucje edukacyjne;
- instytucje rynku pracy;
- podmiot, który wdraża instrumenty finansowe.

Tryb wyboru projektów: konkursowy

Maksymalna wartość pojedynczego projektu: 2 mln EUR kosztów kwalifikowalnych (inne wskaźniki finansowe nie zostały jeszcze określone, np. poziom dofinansowania, minimalna wartość projektu, itp.)

Termin naborów wniosków: brak naboru w 2015 roku

Odpowiedzialna instytucja: Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (www.funduszedlamazowska.eu; www.mazowia.eu)

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH – WSPARCIE DLA KULTURY

Celem głównym Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 będzie poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

PROW 2014 – 2020 będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

W ramach PROW 2014-2020 będzie realizowanych łącznie **14 działań, w tym 30 poddziałań**.

Program będzie zarządzany przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, a poszczególne działania będą wdrażane przez: Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencję Rynku Rolnego, samorządy województw oraz wybrane podmioty w przypadku niektórych działań (np. LGD).

Informacje o PROW można znaleźć na stronie internetowej: <http://www.minrol.gov.pl> (w zakładce „Wsparcie rolnictwa i rybołówstwa”).

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
8.2.7.3.3 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne lub kształtowanie przestrzeni publicznej

Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje:

- Budowę, modernizację lub wyposażanie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury.
- Ukształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego.

Rodzaj wsparcia: pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji.

Beneficjenci

- Gmina; instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST (w przypadku budowy, przebudowy, wyposażenia obiektów pełniących funkcje kulturalne)
- gmina (w przypadku kształtowania przestrzeni publicznej)

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty budowy przebudowy lub modernizacji obiektów budowlanych;
- koszty związane z kształtowaniem przestrzeni;

- koszty zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;
- koszty ogólne, bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

Pomoc może być przyznana, jeśli operacja:

- realizowana jest w miejscowości należącej do:
 - gminy wiejskiej lub
 - gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - gminy miejskiej z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców.
- będzie ogólnodostępna, w tym dostępna dla osób niepełnosprawnych;
- jest spójna z dokumentem planistycznym gminy, lub lokalną strategią rozwoju gminy lub planem rozwoju miejscowości;
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
- realizowana będzie na nieruchomości należącej do wnioskodawcy lub wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem;
- jest składana przez instytucję kultury, dla której organizatorem jest JST, i została zaakceptowana przez tę jednostkę.

Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć 500 000 zł na miejscowość w okresie realizacji Programu

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
8.2.7.3.5 Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego

Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje:

- odnawianie lub poprawę stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego,
- zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

Rodzaj wsparcia: pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych operacji.

Beneficjenci

- gmina,
- instytucja kultury, dla której organizatorem jest JST.

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty zakupu, przebudowy lub modernizacji obiektów budowlanych;
- koszty prac konserwatorskich lub restauratorskich;
- koszty zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji;
- koszty ogólne, bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji.

Pomoc może być przyznana, jeśli operacja:

- realizowana jest w miejscowości, należącej do:
 - gminy wiejskiej lub
 - gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - gminy miejskiej z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tys. mieszkańców;
- będzie ogólnodostępna, w tym dostępna dla osób niepełnosprawnych;
- jest spójna z dokumentem planistycznym gminy, lub lokalną strategią rozwoju gminy, lub planem rozwoju miejscowości;
- spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej operacji;
- realizowana będzie na nieruchomości należącej do wnioskodawcy, lub wnioskodawca posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w operacji przez okres związania celem;
- składana jest przez instytucję kultury, dla której organizatorem jest JST i została zaakceptowana przez tę jednostkę;
- dotyczy obiektu wpisanego do rejestru lub ewidencji zabytków.

Wskaźniki finansowe:

- Wysokość pomocy ze środków EFRROW nie może przekroczyć 500 000 zł na miejscowość w okresie realizacji Programu
- Poziom pomocy finansowej z EFRROW wynosi 63,63% kosztów kwalifikowalnych projektu.
- Wymagany krajowy wkład środków publicznych, w wysokości 36,37% kosztów kwalifikowalnych projektu, pochodzi ze środków własnych beneficjenta.
- W ramach operacji wartość całkowitego kwalifikowalnego kosztu nie może przekroczyć 1 000 000 EUR.

I. PORTALE INTERNETOWE

19 stycznia 2015 roku ruszył nowy portal Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl, wraz z portalami poszczególnych programów operacyjnych:

- www.poir.gov.pl
- www.pois.gov.pl
- www.power.gov.pl
- www.polskacyfrowa.gov.pl
- www.polskawschodnia.gov.pl
- www.popt.gov.pl
- www.ewt.gov.pl
- www.regionalne.gov.pl

Portal Funduszy Europejskich stanowi kompendium wiedzy o środkach unijnych. Są tu publikowane: dokumenty programowe, wytyczne, harmonogramy naboru wniosków, ogłoszenia o naborach wniosków, wzory dokumentów aplikacyjnych, zaproszenia do udziału w szkoleniach i konferencjach o tematyce funduszowej.

Na portalu można zapoznać się z mechanizmami działania Funduszy Europejskich, zasadami aplikowania o środki unijne oraz obowiązkami beneficjentów w czasie realizacji projektu. Na stronie dostępny jest także słownik pojęć „funduszowych”.

Śledząc zakładkę *Wiadomości*, czytelnicy portalu mogą na bieżąco zapoznać się z wydarzeniami dotyczącymi Funduszy Europejskich lub konkretnego programu operacyjnego.

Portal daje możliwość analizy raportów, podsumowań, zestawień wyników badań dotyczących wdrażania Funduszy Europejskich.

Ze strony www.funduszeuropejskie.gov.pl możliwe jest przejście do bazy dotychczas zrealizowanych projektów oraz strony internetowej www.mapadotacji.gov.pl. To zestawienie przedsięwzięć, które zostały zrealizowane z udziałem środków europejskich, wraz z ich krótkim opisem. Projekty tam zawarte można filtrować, w szczególności biorąc pod uwagę miejsce realizacji projektu czy jego przedmiot, np. przedsięwzięcie związane z transportem lub projekt edukacyjny.

Pomocne jest także narzędzie wspierające w wyszukaniu odpowiedniego źródła dofinansowania projektu, czyli wyszukiwarka dotacji (zakładka „Znajdź dofinansowanie”)

Nadal istnieje portal Funduszy Europejskich na lata 2007 – 2013 oraz powiązane z nim portale programów operacyjnych 2007 – 2013. O ubiegłej perspektywie można przeczytać, wchodząc na stronę www.funduszeuropejskie.2007-2013.gov.pl.

Szczegółowe informacje, takie jak dokumentacja konkursowa, interpretacje Instytucji Zarządzających znajdują się dodatkowo na portalach internetowych prowadzonych przez Instytucje Pośredniczące i Wdrażające, przykładowo na stronie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych czy Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Portal Funduszy Europejskich

| Skorzystaj | O funduszach | Wiadomości | Punkty Informacyjne |

WWW.FUNDUSZEEUROPEJSKIE.GOV.PL

Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

WWW.MIR.GOV.PL → „FUNDUSZE EUROPEJSKIE”

II. PUNKTY INFORMACYJNE

W każdym z szesnastu województw działają Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich. Są one koordynowane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

W miastach wojewódzkich zlokalizowane są Główne Punkty Informacyjne, natomiast w mniejszych miejscowościach działają Lokalne Punkty Informacyjne. Strukturę tę dopełnia Centralny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich zlokalizowany w Warszawie. Obecnie działają 74 punkty w całej Polsce.

Niezależnie od wielkości miejscowości, w której działa punkt, jakość i zakres informacji w nim udzielanej są jednakowe.

Odwiedzając punkt informacyjny, można szukać pomocy w zdiagnozowaniu pomysłu i dopasowaniu odpowiedniego źródła dofinansowania do zamierzonego przedsięwzięcia. W ciągu 6 miesięcy po przyjęciu szczegółowych opisów programów świadczona będzie także pomoc na etapie przygotowania i realizacji projektów. Usługa na etapie przygotowywania projektu polegać będzie na omówieniu wymagań stawianych beneficjentowi i projektowi w danym działaniu czy konkursie oraz wskazanie terminów i procedur występowania po środki. Zakres usługi na etapie realizacji projektu obejmuje informowanie o etapach, procedurach, wymaganych dokumentach, terminach związanych z procesem realizacji i rozliczania projektu, informowanie o wymogach przy opisywaniu dokumentów finansowo-księgowych oraz objaśnienie instrukcji przygotowania wniosku o płatność.

Punkty Informacyjne nieodpłatnie udostępniają publikacje dotyczące Funduszy Europejskich wydawane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Urzędy Marszałkowskie lub inne instytucje publiczne zaangażowane we wdrażanie Funduszy Europejskich

Specjaliści pracujący w punktach informacyjnych prowadzą szkolenia, wykłady i konferencje o tematyce związanej z Funduszami Europejskimi.

Usługi świadczone przez Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich są bezpłatne oraz dostępne dla każdego zainteresowanego.

Pytania do Punktów Informacyjnych można kierować telefonicznie, pocztą elektroniczną i tradycyjną lub w formie konsultacji indywidualnej podczas osobistej wizyty w punkcie.

Lista punktów dostępna jest na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl/punkty.

Punkt
Informacyjny
Fundusze Europejskie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

